

خود را جای دیگران قرار دهید

کابادسه وزیر سابق محیط زیست اکوادور می‌گفت: «قلبم خولهان حفظ محیط زیست است اما عقلم به من می‌گوید که باید با کشورم منصفانه رفتار کنم.» و امروز به‌عنوان رئیس اتحادیه جهانی حفظ محیط زیست*، خولستار تفاهم بیشتر بین کشورهای شمالی و جنوبی است.

گفت‌وگوکننده

شیراز سیدواخبرنگار پیام یونسکو

مخالف تحریم‌های تجاری هستیم. ماهی‌های طلایی بدون در نظر گرفتن ارزش آنها نابود شدند. بازگشت به سی سال پیش و سرزنش برای انجام کاری اشتباه، رفتار درستی نیست. در عوض باید در فکر راهی باشیم تا در عین افزایش توانایی تولید کالا در کشوری مانند اکوادور برای بازار جهانی، مانع خسارات زیست‌محیطی نیز شویم.

آیا روابط شمال و جنوب بر سر مسائل زیست محیطی تحول یافته است؟

شمال بر ضرورت کار گروهی اینکه راه‌حل‌های تحمیلی راه به جای نمی‌برند، آگاهی بیشتری یافته است. ضمناً جنوب نیز دریافته است که قدرت تصمیم‌گیری دارد. به‌طور قطع کشورهای توسعه‌یافته به‌خاطر دسترسی به اطلاعات بیشتر از دل‌مشغولی و نگرانی کشورهای فقیر استقبال می‌کنند. بنابراین روند ایجاد مشارکت و همکاری میان طرفین افزایش یافته است.

به عقیده شما تضاد منافع موجود در مذاکرات کنونی حل‌شدنی است؟

چالش عمده نحوه برقراری توازن میان حفظ محیط زیست و توسعه - توسعه قابل قبول - است. هدفی که باید برای آن مبارزه کرد. از این گذشته هیچ فرایندی در جهان بدون کشمکش وجود ندارد. تعارض‌ها ضرورتاً بد نیستند، آنها حاصل اختلاف نظرهایی‌اند که ریشه در تفاوت فرهنگ‌ها، انتظارات، سوابق، انگیزه‌ها و جاه‌طلبی‌ها دارند. وظیفه ما ایجاد شرایطی جهانی برای غلبه بر این تعارض‌ها و درک و شناخت بهتر یکدیگر است.

توصیه شما به طرفین چیست؟

باید فرهنگ دیگران را شناخت و درک کرد و این کار مستلزم توجه به ارزش‌ها، نیازها و شرایط ویژه هر فرهنگ است. به این ترتیب پیوند میان قاره‌ها و کشورهای مختلف به‌نحوی شگفت‌انگیز بهبود می‌یابد. ■

* اتحادیه جهانی حفظ محیط زیست (IUCN)

سازمانی متشکل از نزدیک به

هزار سازمان غیردولتی مستقر

گلاند (سوئیس) است.

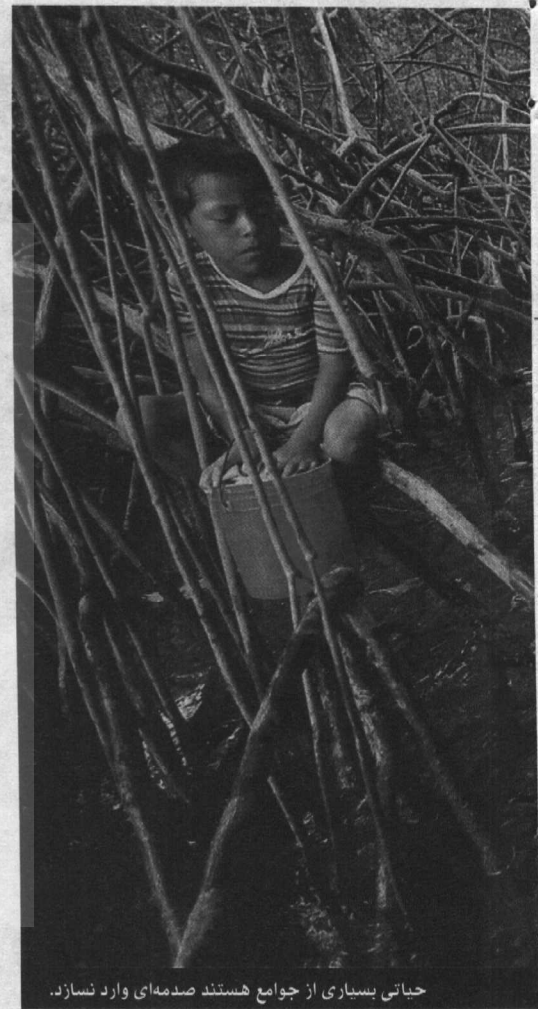
به نظر شما کشورهایمانند اکوادور هدف امپریالیسم زیست محیطی هستند؟

فکر می‌کنم واژه بیش از اندازه بزرگ شده است. مطمئن نیستم که با این واژه بتوانیم پیام درست را منتقل کنیم. البته اینکه کشورهای توسعه‌یافته سعی در تحمیل خود به سایر کشورها دارند انکارناپذیر است، اما از سوی دیگر، کشورهای در حال توسعه در طول دهه گذشته از طریق این مذاکرات اطلاعات زیادی درباره حفظ محیط زیست کسب کرده‌اند. وقتی منابع طبیعی و محیط زیست سیاره زمین مورد بحث باشد همه علاقه نشان می‌دهند. این منابع بیشتر در مناطق استوایی، جایی که اکثر کشورهای در حال توسعه در آن واقع شده‌اند، متمرکز است. موضوع فقط به شمال و جنوب مربوط نمی‌شود، من نشانه‌های حضور امپریالیسم را در کشور خود نیز می‌بینم، زمانی که یک بخش یا گروه سعی در تحمیل یک الگو یا یک سیاست مدیریتی دارد.

به‌عنوان یک عضو فعال، در زمان وزارت خود (در سال‌های ۱۹۹۸-۲۰۰۰) در مبارزه با پرورش میگو شرکت داشته و از آن صنعت دفاع کرده‌اید. در حل اختلاف چه روشی به کار بردید؟ آیا عادلانه است که از اکوادور خواسته شود صید میگو یعنی مهمترین منبع صادرات خود را ممنوع کند، با توجه به اینکه از جمله بوم‌سازگان مهم است؟ یا بهتر است پیرسیم که آیا جمع‌آوری میگوها و حفظ ماهی‌های طلایی به‌طور همزمان امکان‌پذیر است؟ من کاملاً متقاعد شده‌ام که می‌توان هر دو کار را انجام داد. حداقل در مورد میگوها. شما فقط استخرهای پرورش میگو را کمی از محل ماهی‌های طلایی دور کنید، از این طریق به هر دو هدف دست یافته‌اید.

آیا شما واقعاً موفق به انجام این کار شدید؟

در بعضی مناطق این کار را کردیم، اما قسمت اعظم استخرها در جاهایی که ماهی‌های طلایی قرار داشتند ساخته شده بودند. در این مورد تنها صنعت نبود که می‌بایست سرزنش می‌شد؛ در دهه گذشته مردم در کشورهای شمالی و جنوبی به اهمیت حفظ ماهی‌های طلایی پی بردند. اگر سایر کشورها می‌خواستند محصولات را از اکوادور مورد تحریم تجاری قرار دهند واکنش شما چه بود؟ من کاملاً

حیاتی بسیاری از جوامع هستند صدمه‌ای وارد نسازد.

آیا شما معتقدید که دستور کار زیست‌محیطی اکنون توسط کشورهای ثروتمند هدایت می‌شود؟

کشورهای صنعتی در گفت‌وگوهای بین‌المللی فعال‌تر از کشورهای در حال توسعه هستند. یک دلیل آن داشتن ابزار لازم است: شرکت در این مذاکرات آنقدر پرهزینه است که در مقابل گروهی بزرگ از متخصصان کشورهای توسعه‌یافته تعداد بسیار اندکی از کشورهای در حال توسعه می‌توانند شرکت کنند. مباحث تخصصی اخیر درباره تغییر آب و هوا و تنوع زیستی نشانه‌های بارزی از ناتوانی بعضی از کشورهای جنوب برای مشارکت بود.